

הכנס המדעי ה-18

מחקר, עיון ויצירה באורנים – תשע"ז

מושב פתיחה

לילך לב ארי - ראשת הרשות למחקר ולהערכה באורנים, יו"ר הכנס:

דברי פתיחה

רינה בן-שחר - העברית כמודל להתחדשות

יערה בר-און - נשיאת מכללת אורנים: מגיבה

העברית כמודל להתחדשות**Hebrew as a Model of Innovation**

תחיית הלשון העברית בארץ ישראל בסוף המאה התשע-עשרה ובעשורים הראשונים של המאה העשרים הייתה מהלך מהפכני שאין לו אח ודוגמה בהיסטוריה של חברות ולשונות. אנשים בעלי חזון, תעוזה ועקשנות, ביחד עם גורמים חברתיים-תרבותיים תומכים, אפשרו את המהלך הזה, שיש הרואים בו נס.

בהרצאה אסקור אספקטים אחדים במהפכת תחיית הלשון בארץ ישראל, ואבקש להצביע על כוחות יצירה והתחדשות הגלומים בקבוצות וביחידים בעמנו, שיצאו למהלך ההחייאה, ושקדו ללא לאות על מילוי החסרים בשפה. בהרצאה אצביע על תהליכי התפתחות בעברית המתחדשת ובעברית של ימינו, שאינם מצטמצים רק בחידושי מילים, אלא בפיתוח ז'אנרים תקשורתיים שונים, בשאילה מתוחכמת משפות זרות וביצירה ספרותית. כן אעמוד על תרומת המשמעותית של המקורות העבריים הכתובים להתחדשות העברית, ועל הזיקה החיה של העברית החדשה לשכבות ההיסטוריות שלה, ששימשו ומשמשות משאב בלתי נדלה לרעיונות, לאמונות, לתקוות וגם לאמצעים סגנוניים.

מילות מפתח: תחיית הלשון, חידושי מילים, תרגומי שאילה, ז'אנרים תקשורתיים, המקורות העבריים הכתובים